

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

SPOROČILO ZA JAVNOST

Novo poročilo GEM 2023/2024 o ženskem podjetništvu: Preoblikovanje gospodarstev in skupnosti

November 2024. London, Združeno kraljestvo – Novo poročilo Global Entrepreneurship Monitor (GEM) za leto 2023/2024 o ženskem podjetništvu razkriva pozitiven trend rasti deleža žensk v zadnjih 25-ih letih, tako pri ustanavljanju novih podjetij kot pri lastništvu ustaljenih podjetij (ki delujejo več kot tri leta in pol). GEM, ki letos obeležuje svojo 25. obletnico projekta, že od leta 1999 omogoča razumevanje stanja ženskega podjetništva na globalni ravni.

Poročilo razkriva, da so ženske v letu 2023 še vedno močno vpete v hitrorastoča podjetja v 45 državah, ki so bile vključene v raziskavo. Eno tretjino podjetnikov z visokim potencialom rasti predstavljajo ženske in skoraj dve petini izvozno usmerjenih zagonskih podjetij vodijo ženske. Države, kot so Kitajska, Kolumbija, Iran, Litva, Nizozemska in Venezuela, so izkazale še posebej visoke deleže žensk, ki na trg prinašajo nove inovacije. Poleg tega ženske v povprečju za 20 % redkeje kot moški poročajo o zaprtju podjetja, pri čemer so bile višje stopnje zaprtja značilne za države z nižjimi dohodki.

Dvanajsta izdaja poročila GEM o ženskem podjetništvu izpostavlja naslednje ključne trende:

- **Rast zgodnje podjetniške aktivnosti žensk:** Povprečni delež žensk, ki začnejo podjetniško pot, se je v 30-ih GEM državah, povečal iz 6,1 % (v obdobju med leti 2001 in 2005) na 10,4 % (v obdobju od 2021 do 2023). Leta 2023 je novo podjetje ustanovila ena od desetih žensk, oziroma ena od osmih moških. V nekaterih državah, kot so Francija, Nizozemska in Madžarska, so se stopnje ženskega podjetništva v zadnjih dveh desetletjih več kot podvojile. Vendar pa so v državah z visokimi dohodki stopnje ženskega podjetništva najnižje, z največjo razliko med spoloma.
- **Rast ustaljene podjetniške aktivnosti žensk:** Delež žensk, ki vodijo ustaljena podjetja, se je povečal iz 4,2 % na 5,9 %, pri čemer so najvišje stopnje dosegle ženske v Južni Koreji, Savdski Arabiji, Litvi, Portoriku in na Tajskem.
- **Izboljšane podjetniške percepcije:** V zadnjih dveh desetletjih so se med ženskami za 79 % povečale zaznave poslovnih priložnosti, za 27 % pa ocene podjetniških spretnosti. Kljub temu je strah pred neuspehom med ženskami narasel za več kot polovico, kar odpira nove izzive za raziskovalce in oblikovalce politik.

Izvršna direktorica GEM, dr. Aileen Ionescu-Somers, izpostavlja: »Raziskave GEM skozi čas jasno kažejo, da imajo podjetnice pomemben in vse bolj pozitiven vpliv na družbo in gospodarstvo. Čeprav smo priča določenim dosežkom pa velja opozoriti, da se ženske še vedno soočajo z bistveno večjimi izzivi kot njihovi moški kolegi. Raziskave GEM lahko oblikovalcem politik pomagajo pri sprejemanju premišljenih odločitev, ki podjetnicam omogočajo nadaljnji napredek«.

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

**2023/24 Women's
Entrepreneurship Report**
Reshaping Economies
and Communities

Dodatne informacije:

Prof. dr. Karin Širec
Ekonomsko-poslovna fakulteta
Univerza v Mariboru
Tel.: 02 22 90 114
E-mail: karin.sirec@um.si

Publikacija je dostopna na:

[https://www.gemconsortium.org/
reports/womens-
entrepreneurship](https://www.gemconsortium.org/reports/womens-entrepreneurship)

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

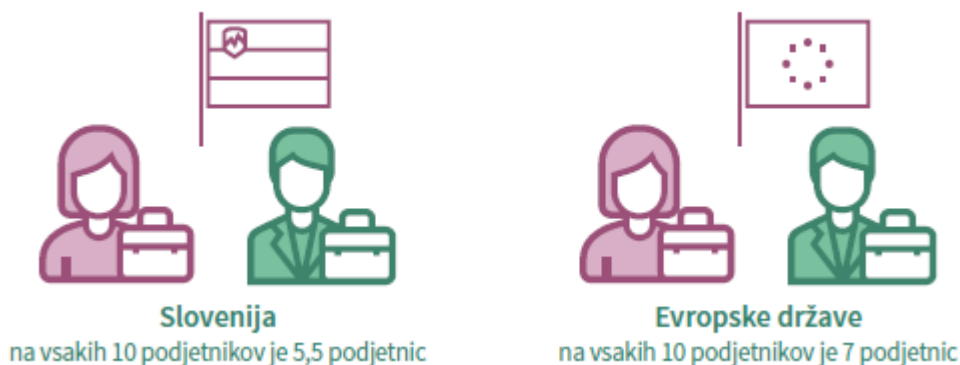

Razmerje med spoloma v zgodnji podjetniški aktivnosti

V Sloveniji je na vsakih 10 podjetnikov 5,5 podjetnic, kar je manj v primerjavi z evropskim povprečjem, kjer je na vsakih deset podjetnikov sedem podjetnic. To razmerje odraža manjšo vključenost žensk v zgodnje faze podjetništva v Sloveniji v primerjavi z evropskim povprečjem, kar kaže na obstoj specifičnih ovir za ženske, ki želijo vstopiti v podjetniški svet. Nadaljnja prizadevanja za izboljšanje podpornega okolja za podjetnice v Sloveniji so ključna za doseganje bolj uravnotežene zastopanosti spolov pri podjetniških začetkih, kar ne bo koristilo le enakopravnosti spolov, ampak lahko prispeva tudi k širši ekonomski rasti in inovativnosti.

Prof. dr. Karin Širec, vodja slovenskega dela raziskave, ugotavlja: »Povečana podjetniška aktivnost žensk v času pandemije COVID-19 nakazuje na njihovo prilagodljivost in sposobnost iskanja novih priložnosti ter potrebo po prilagoditvi obstoječih poslovnih modelov. Vendar pa je nadaljnji upad v letih 2022 in 2023 opomnik, da morajo biti podporne strategije dolgoročne in odporne na različne zunanje šoke, kot so postpandemične razmere. Uravnoteženo spolno razmerje v podjetništvu je ključno tako za družbeno pravičnost, kot za spodbujanje raznolike in inovativne gospodarske rasti.«

Zgodnja podjetniška aktivnost

O Globalnem podjetniškem monitorju

Nosilec slovenskega dela raziskave GEM je Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru, ki skupaj z raziskovalci nacionalnih timov drugih držav tudi aktivno soustvarja nadaljnji razvoj vsebine in metodologije raziskave. Slovenski raziskovalni tim sestavljajo prof. dr. Karin Širec (vodja), prof. dr. Polona Tominc, prof. dr. Barbara Bradač Hojnik, izr. prof. Katja Crnogaj, mag. Matej Rus in zasl. prof. dr. Miroslav Rebernik.

Sponzorji raziskave GEM 2023/2024 o ženskem podjetništvu so bili Cartier Women's Initiative, The School of Management Fribourg (HEG-FR), The Frank & Eileen^{tm} Center for Women's Entrepreneurial Leadership ter nacionalni timi GEM. Slovenski del raziskave GEM financira SPIRIT – Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje investicij, podjetništva in internacionalizacije, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport in Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS v okviru raziskovalnega programa P5-0023 ter Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru.

Sponzorji:

n.a.k.v.i.s
Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v vsakem šolstvu

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

Javna agencija za znanstvenoraziskovalno
in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije